

Sygn. akt I NWW 32/21

POSTANOWIENIE

Dnia 24 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z wniosku A.K.

o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od orzekania w sprawie II KO 30/21,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 24 listopada 2021 r.

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

W piśmie procesowym z 22 kwietnia 2021 r., dotyczącym sprawy toczącej się przed Sądem Najwyższym, pod sygn. akt II KO 36/21, A. K. (dalej: wnioskodawca) wniósł o wyłączenie od orzekania Sędziego Sądu Najwyższego Igora Zielińskiego.

W uzasadnieniu wniosku A.K. wskazał, że Sędzia Sądu Najwyższego Igor Zieliński został „powołany przez nową, upolitycznioną KRS”. W jego ocenie „Sędzia Igor Zieliński został powołany do SN w maju 2020 r., a więc już po wprowadzeniu przez P. zmian w KRS, które to upolityczniły SN i nie gwarantują (...) uczciwego rozpatrzenia kasacji”. To, w ocenie wnioskodawcy stanowi podstawę do wyznaczenia innego sędziego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. 2021, poz. 154, dalej: u.SN), do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub

oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania. Ponadto, na podstawie art. 26 § 3 u.SN ustawodawca przesądził, że wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

Na wstępie podkreślić należy, że powołane wyżej przepisy ustanawiają Sąd Najwyższy właściwym do rozpoznania wniosków o wyłączenie sędziego tylko co do zarzutów braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. W pozostałym zakresie zastosowanie znajdują odpowiednie przepisy regulujące orzekanie w sprawach o wyłączenie sędziego w trybie właściwej dla danej sprawy procedury (cywilnej lub karnej).

Wnioskodawca złożył wniosek wyłącznie w zakresie wyłączenia sędziego od orzekania, co powoduje, że poza zakresem rozstrzygnięcia pozostaje kwestia braku niezależności sądu. Przez brak niezawisłości rozumie się sytuację, w której sędzia pozostawałby zależny od różnorodnych wpływów i wskazówek ubocznych, ulegał wpływom w zakresie wydawanych postanowień oraz wyroków i innych czynności zmierzających do rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy. W orzecnictwie Trybunału Konstytucyjnego zwraca się uwagę na takie okoliczności jak: stronnictwo w stosunku do uczestników postępowania, zależność od organów pozasądowych, brak samodzielności sędziego wobec władz i innych organów sądowych, zależność od wpływu czynników społecznych i politycznych, zwłaszcza partii politycznych (por. P. Wiliński, P. Karlik, w: L. Bosek, M. Safjan (red.), *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87-243*; Legalis 2016).

Przy formułowaniu zarzutu, o którym mowa w przepisie art. 26 § 2 u.SN, konieczne jest konkretne wskazanie, z jakiego powodu w danej sprawie naruszona została niezależność sądu lub niezawisłość sędziego. Wnoszący o wyłączenie

sędziego powinien przywołać sytuację, zdarzenia czy zachowania, które świadczą o zaistnieniu takich okoliczności i przynajmniej je uprawdopodobnić. Niewystarczające będzie samo stwierdzenie, że w przypadku danego sędziego mogą wystąpić wątpliwości co do jego niezawisłości. Przyjmuje się, że dla uznania za zasadny zarzutu braku niezależności sądu konieczne jest wystąpienie dodatkowych okoliczności i wzięcie pod uwagę ich całokształtu – w tym testu obiektywnego odbioru kwestii niezawisłości sędziego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 20 maja 2020 r., I NWW 15/20; z 9 czerwca 2020 r., I NWW 43/20).

W niniejszej sprawie podstawą wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Igora Zielińskiego był fakt, że jego powołanie nastąpiło na wniosek „upolitycznionej KRS” tj., ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., co zdaniem wnioskodawcy „nie gwarantuje mu uczciwego rozpoznania sprawy”. Wnioskodawca nie wskazał jednak, jaki konkretnie (określony przez art. 26 § 2 u.SN) wpływ na niezawisłość sędziego i rozpoznanie przez niego sprawy mogła mieć wskazana wyżej okoliczność.

W tym kontekście podzielić należy pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2020 r. (I NWW 7/20), zgodnie z którym podstawą do pozostawienia wniosku bez rozpoznania, w oparciu o przepis art. 26 § 3 u.SN, będzie sytuacja, w której wniosek nie spełnia warunków konstrukcyjnych (nie podaje okoliczności faktycznych i ich oceny prawnej, uzasadnienia lub uprawdopodobnienia zawartych w nim twierdzeń) lub ma charakter abstrakcyjny, tj. nie odnosi się do konkretnej sprawy lub dotyczy kwestionowania samego statusu sędziego.

Biorąc pod uwagę powyższe, na podstawie przepisu art. 26 § 3 u.SN, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.